

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

**«ВСТУП УКРАЇНИ, РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА ГРУЗІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародного круглого столу
(м. Одеса, 5 березня 2024)**

2024

УДК 341.174 (477+478+479.22)(049.2)

Друкується за наказом виконуючого обов'язки ректора Національного університету «Одеська юридична академія» М. Р. Аракеляна (наказ № 503-44 від 04 березня 2024 року).

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, академік НАПН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С. В.**

Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – завідувач кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», доктор юридичних наук, професор.

Фасій Богдан Володимирович – декан факультету судового та міжнародного права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук, доцент.

Дронов Владислав Юрійович – доцент кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук.

Гриб Анна Миколаївна – доцентка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидатка юридичних наук.

Жакун Маргарита Юріївна – аспірантка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, місто Одеса, 65009, Фонтанська дорога, 23.

Тел. +38 (048) 719 86 85

Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу: сучасні виклики. *Міжнародний круглий стіл. 05 березня 2024 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2023. 130 с.*

© НУ «Одеська юридична академія»

Акіменко Юлія

Приєднання України до процесу уніфікації актів міжнародного приватного права ЄС.....60

Белогубова Оксана

Зовнішньополітичне співробітництво України як кандидата на вступ у ЄС та Frontex.....64

Владишевська Вікторія

Проблеми вступу України до Європейського Союзу: економічні виклики.....67

Цибульська Ольга

Щодо питання діджиталізації адвокатської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції.....69

Чурилова Тетяна, Голоха Аріна

До питання правової регламентації екоциду на міжнародному рівні.....73

Гребенюк Дмитро

Інституційний механізм ЄС в процесі регулювання міграційної кризи.....77

Димов Кирило, Грушко Мальвіна

До питання реформування національних законодавств України та Республіки Молдова у сфері міграції в контексті європейської інтеграції.....81

Чернявський Марк

Інтеграція України та східних сусідів у Європейський Союз як запорука миру та стабільності держав.....85

Марченко Дмитро

Нові виклики та перспективи вступу України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу.....88

Жакун Маргарита

Вплив євроінтеграційних процесів на динаміку воєнної дипломатії України: аналіз, перспективи та виклики.....91

Левченко Ігор

Становлення міжнародно-правового співробітництва в питаннях реадмісії в Європейському Союзі: від виникнення ідеї до документального оформлення.....95

Бугаєць Альона

Договори в системі джерел права Європейського Союзу.....99

Редченко Ярослав

Проблематика правового регулювання ринків цифрових валют в Європейському Союзі.....102

Фасій Анастасія

Право на психічне здоров'я: щодо визначення поняття відповідно до міжнародно-правового регулювання.....106

БЕЛОГУБОВА ОКСАНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та
європейського права*

**ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ЯК
КАНДИДАТА НА ВСТУП У ЄС ТА FRONTEX**

У світі, що стає дедалі динамічнішим, міжнародна співпраця потребує чіткого напрямку, а також постійної пильності та готовності адаптуватися до середовища, яке постійно змінюється. У цьому контексті міжнародна співпраця країн, яка пов'язана із зовнішньою та внутрішньою безпекою, охороною кордонів, вимагає постійної уваги та перспективних планів конкретних дій та властивості адаптуватись до нових умов. Європейський Союз сьогодні стикається з проблемами міграції та безпеки, що посилюються глобальною пандемією та збройним конфліктом між Україною та Росією. Для забезпечення стійкості зовнішніх кордонів ЄС реалізує європейське інтегроване управління кордонами (IBM) залучаючи до цього унікальну за своїми повноваженнями агенцію – Європейське Агентство з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX).

Сьогодні Україна стикається із зовнішніми викликами та реальним загрозами національної безпеки, оскільки є учасником збройного конфлікту з рф. Відповідно питання охорони державного кордону сьогодні набуває вітального значення для української державності, а системи забезпечення національної безпеки України в прикордонній сфері стає пріоритетом. Паралельно з цим процесом відбувається реформування вітчизняної правової системи у зв'язку із отриманням статусу кандидата на вступ у ЄС. Для України є стратегічно важливим зовнішньо політичне співробітництво та постійний політичний діалог з ЄС в аспекті проблемних питань забезпечення прикордонної безпеки через активну участь у європейській політиці інтегрованого управління кордонами, яку FRONTEX.

Проблематика зовнішньополітичної координації дій України та співробітництва з Європейським Агентством з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX) потребує аналізу в умовах виконання міжнародних зобов'язань Україною відповідно до Угоди про асоціацію та з огляду на отримання статусу країни-кандидата на вступ у ЄС.

Участь у збройному конфлікті, наявність спільного кордону із державами-членами ЄС та безвізового режиму з ЄС, отримання статусу країни-кандидата на вступ у ЄС потребує від вчених та практиків визначення чітких векторів у

зовнішній політиці України з ЄС та тісної співпраці з Європейським Агентством з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX). Підписана Робоча домовленість між Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Агенцією ЄС FRONTEX у 2007 р. встановила офіційні зв'язки із FRONTEX, однак події лютого 2022 р. зумовили переосмислення Спільної зовнішньої політики та політики безпеки (СЗППЗ) ЄС, а отримання статусу країни-кандидата на вступ у ЄС для України у 2022 р. зумовлює нові міжнародні-правові зобов'язання України, виконання яких чітко пов'язане з державним управлінням та системою забезпечення національної безпеки України в прикордонній сфері, а отже з кооперацією з FRONTEX. Нові характеристики та умови зовнішніх відносин України та FRONTEX потребують вивчення правових можливостей цієї співпраці в контексті реалізації Угоди про асоціацію та надання статусу кандидата.

Роль України в Спільній зовнішній політиці та політиці безпеки ЄС обумовлена її стратегічним розташуванням і її відданістю цінностям ЄС – сприянню демократії, правам людини та верховенству права в сусідньому регіоні. Взаємодія України та Європейського Агентства з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX) демонструє її відданість цим цілям і її важливість як стратегічного партнера для ЄС. Оскільки ЄС продовжує розвивати та розширювати свою зовнішньополітичну програму, його відносини з Україною, ймовірно, залишаться ключовими у регіоні.

Від України як країни-учаснику збройного конфлікту та як країни-кандидату на вступ у ЄС слід ретельно вивчати правову природу повноважень агенцій та інституцій ЄС, еволюцію цих повноважень. Оскільки на прикладі Європейського Агентства з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX) можна простежити як ЄС пройшов шлях від міжурядового підходу в управлінні зовнішніми кордонами ЄС до створення агенції з власним незалежним бюджетом та підпорядкованим їй постійного корпусу європейської прикордонної і берегової охорони.

Політичне співробітництво Агентства та уряду України відбувається динамічно, відкрито та з урахуванням поточного стану у збройному конфлікті. Саме деякі підрозділи FRONTEX здійснюють аналіз ризиків перетину акваторії Чорного моря, допомагають визначити нові загрози та розвивати заходи щодо скорішого вирішення охорони державних кордонів України. Такі заходи потребують чіткого виваженого політичного співробітництва з точними завданнями.

Література

1. Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624. Official Journal of the European Union *L* 295, 14.11.2019, P. 1–131.

2. Council Decision (CFSP) 2017/2315 of 11 December 2017 establishing permanent structured cooperation (PESCO) and determining the list of participating Member States. Official Journal of the European Union, *L* 331, 14.12.2017, P. 57–77.

3. Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О. Правовий статус України як країни кандидат на вступ у ЄС: порівняльно-правовий аналіз. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2022. №59. С. 82-85.

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вересня 2014 року. Офіційний вісник України. 2014. № 75. С. 83.